Ankenævnet for Forsikring

931/14

Den 20. januar 2014 blev i sag nr. 84.521:

xxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxx xx
xxxx xxxxx

mod

AP Pension
Østbanegade 135
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren er omfattet af en livsforsikring i AP Pension. Hun klager over, at selskabet har afvist at yde præmiefritagelse og udbetale invalidepension i anledning af anmeldt erhvervsevnetab.

Selskabet har afvist at yde dækning med henvisning til, at klagerens erhvervsevne hverken midlertidigt i eget erhverv eller varigt i ethvert erhverv er nedsat i dækningsberettigende grad.

Forsikringen giver ret til udbetaling af halv invaliderente, hvis klagerens midlertidige erhvervsevne nedsættes til mindst halvdelen, og ret til fuld invaliderente, hvis klagerens midlertidige erhvervsevne nedsættes med 2/3. Nedsættes klageren erhvervsevne varigt til mindst halvdelen, giver forsikringen ret til halv invaliderente og præmiefritagelse, og nedsættes erhvervsevne varigt med 2/3, giver forsikringen ret til fuld invaliderente og præmiefritagelse.

Klageren, der er født i 1974, anmeldte den 3/10 2012, at hun den 22/1 2012 havde fået en piskesmældsskade i forbindelse med, at hun spillede håndbold. I anmeldelsen oplyste hun desuden, at hun siden den 23/1 2012 havde været delvis sygemeldt og arbejdede 10-12 timer ugentligt.

2. 84.521

Det fremgår af sagen, at klageren arbejder som guldsmed i en guldsmedevirksomhed, hvor klagerens ægtefælle er angivet som direktør. Klageren arbejder desuden med bogholderi og regnskab i ægtefællens virksomheder.

I oplysningsskema underskrevet den 25/1 2012 oplyste klageren, at hun den 6/1 2012 havde genoptaget sit arbejde på 20 timer.

Til brug for sagens behandling har selskabet indhentet diverse lægelige og kommunale oplysninger, herunder skadestuejournal, hvoraf bl.a. fremgår:

"Beskrivelse: ANAMNESE
21.1.2012
Ved 13.45 tiden blev pt. taklet i et hopskud og falder direkte ned på ansigtet, tager fra med pande og hø. overlæbe. Pt. har is på de efterfølgende timer, og hævelsen fortager sig. Pt. har dog smerter sv.t. de forreste seks tænder i overmunden. Har nu hovedpine og har fået Panodil omkring kl. 14.30.
Pt. hører en let knasen, da hun rammer gulvet.

OBJEKTIVT
Øjne: Runde, egale pupiller med naturlig reaktion for lys. Normal bevægelighed.
Cavum oris: Der er ingen brækkede tænder. 1+ ses rykket lidt ned i forhold til +1, og pt. synes, at hun bider anderledes og føler, at den tand er rykket ned i forhold til hvad den plejer. Desuden beskriver pt. føleforstyrrelser i form af en pressen sv.t. +1 til +4 i overmunden.
Der fornemmes ingen løshed af nogen af tænderne, men berøring af tænderne giver pt. store smerter.
Ved tryk på tænderne angiver pt. smerte sv.t. 1+ til 3+.
Der har ikke været kvalme eller opkast.

RØNTGEN
Der er kommet svar på CT-skanning, der ikke viser nogen tegn til frakturer. Der er diskrete slimhindefortykkelser i sinus paranasales"

Klageren blev efterfølgende CT-skannet og resultatet viste:

"22.01.2012
…
EPIKRISE
CT af ansigtsskelettet suppleret med både coronale og sagittale rekonstruktioner. Akut undersøgelse.
Der er ingen påviselige frakturer. Diskrete slimhindefortykkelser i sinus paranasales."

Af Jobcenterets opfølgningsplan af 13/3 2012 fremgår bl.a.:

Eget arbejdsmarkedsperspektiv
Oplyser, at hun fortsat arbejder i det omfang hun kan, og det bliver til ca. 3 timer dagligt. Oplyser, at det udelukkende er fordi værkstedet er i hjemmet, at hun har mulighed for at arbejde

i det omfang. Hun kan nemlig lidt til og fra opgaverne og på den måde fordele arbejdet udover en længere periode på dagen.
Oplyser, at hendes læge har frarådet hende at presse sig selv for meget i forhold til arbejdet, da dette vil give hende vanskeligheder på sigt.
Hun har fortsat en klar forventning om, at kunne vende tilbage til det nuværende arbejde i fuldt omfang, men tidshorisonten for dette er uvist.
…
Samlet vurdering
Vurdering af behovet for inddragelse af anden aktør samt information til arbejdspladsen, i jf. § 9 i Lov om sygedagpenge:
Arbejder delvist med ca. 15-20 timer ugentligt, og øger gradvist efterhånden som hun kan dette. På nuværende tidspunkt ikke behov for yderligt.

Vurdering af betingelserne for fortsat berettigelse til sygedagpenge samt behovet for indhentning af lægelige oplysninger jf. § 10 i Lov om sygedagpenge:
Berettiget til sygedagpenge, grundet følger efter hjernerystelse der bevirker hovedpine, og nedsat koncentration.

Visitationskategorisering foretaget med følgende begrundelse, jf. § 12 i Lov om sygedagpenge:
Kategori 2, da hun arbejder delvist men der er ingen tidshorisont for raskmelding.

Samlet vurdering, herunder borgerens samlede behov for indsats og behovet for anden indsats, jf. § 15 i Lov om sygedagpenge:
Fortsat delvist sygemeldt grundet hjernerystelse der behandles via fysioterapeuter. [Klager] arbejder delvist med ca. 15-20 timer ugentligt, og har en fortsat forventning om, at hun vil kunne vende tilbage til det nuværende arbejde i fuldt omfang, men tidshorisonten for dette er uvist. Der vurderes ikke på nuværende tidspunkt at være behov for yderlige støtte end den allerede igangværende."

Af kommunens ressourceprofil fremgår bl.a.:

"08/05/12
Arbejder fortsat delvist med 3 timer dagligt, men har fortsat svært ved at klare arbejdet, da hun ikke kan opnå optimale arbejdsstillinger i sit arbejde som guldsmed. Hun håber dog fortsat at hun kan vende tilbage i fuldt arbejde igen, muligvis ved at arbejdspladsen kan indrettes bedre end den er nu. Egen læge har anbefalet at der kommer en ergoterapeut ud og kigger om der kan gøres noget bedre i forhold til arbejdspladsen, og [klager] er oplyst om, at jeg undersøger denne mulighed og vender tilbage til hende omkring dette.

Hun forventer at tage en kursus i computer konstruktion her til sommer, hvilket vil give hende nogle andre muligheder for at variere arbejdsdagen.

04/06/12
[Klager] oplyser, at den sidste periode faktisk er gået bedre end hun havde håbet på. Hun arbejder fortsat ca. 20 timer ugentligt, og håber bestemt at hun med tiden kan øge arbejdstiden yderligt. Hun er oplyst om, at egen læge mente det kunne være en ide at der kom en ergoterapeut ud til hende, og fik lavet en vurdering af arbejdspladsen med henblik på om der kunne bevilliges hjælpemidler der kunne være medvirkende til at hun kunne øge arbejdstiden yderligt
…

27/06/12
Ingen ændringer i arbejdstiden. Der afventes ergoterapeutisk arbejdspladsvurdering, og [klager] er orienteret om, at denne først kan foretages i august da hun selv afholder ferie i 14 dage, og herefter har ergoterapeuten ferie.

30/07/12
…
Arbejder fortsat delvist uden ændring af arbejdstiden. Oplyser, at hun fortsat tror på, at hun kan vende tilbage til fuld tid, og dette ville hun også gerne der skulle ske inden september, da hun gerne skulle på kursus da. Tror på at hun under alle omstændigheder melder sig rask til den tid, og så må se hvad der sker.
Oplyser, at hun fortsat afventer ergoterapeuten, og vil også spørger denne til om der kan være ændringer i hendes fritid der kunne være gavnlige for hende.

15/10/12
[Klageren] oplyser, at hun har forsøgt, at øge arbejdstiden til 25 timer ugentligt, men dette gik slet ikke for hende, det medførte en klar forværring af hendes hovedpine. Hun afventer fortsat at høre mere omkring de hjælpemidler der er ansøgt om, da hun håber dette vil kunne hjælpe hende til at komme tilbage i fuldt arbejde igen."

Kommunens Center for erhvervsafklaring og beskæftigelse foretog en ergoterapeutisk arbejdspladsvurdering med henblik at få klarlagt eventuelle muligheder for hjælpemidler, ændring af arbejdsstillinger og/eller arbejdspladsindretning. Af vurderingen dateret den 29/8 2012 fremgår bl.a.:

Samlet vurdering og konklusion
[Klageren] har følger efter whiplash, som hun pådrog sig i januar 2012.
[Klageren] har konstant daglig hovedpine med opspænding og smerter fra nakke og skuldre. Derudover oplever hun koncentrationsproblemer, træthed, samt smerter i ryg.

[Klageren] er selvstændig guldsmed og har sit firma på bopælen.
Ved besøget på arbejdspladsen blev [klagerens] arbejdsopgaver observeret og gennemgået, og hun har fået ergonomisk vejledning om hensigtsmæssige arbejdsstillinger, og der er rådgivet og foretaget relevante tilretninger feks. indstilling af skærm i passende højde.
Det vurderes at [klagerens] arbejdsopgaver kræver fastlåste arbejdsstillinger i længere tid ad gangen, da hun arbejder med små genstande og præsicionskrævende opgaver. Det vurderes at hun sidder og spænder, hvilket påvirker hovedpine, opspænding i nakke og skulder, samt træthed, da hun skal koncentrere sig meget.

[Klageren] sidder meget fastlåst og koncentreret om opgaverne i lang tid ad gangen, hvor hun skal være vedvarende opmærksom og koncentreret. Det er derfor vigtigt at hun organiserer og planlægger sine opgaver så hun kan variere mellem opgaverne når det er muligt, så hun får mere bevægelse end ved det siddende arbejde.

Det vurderes at de nuværende arbejdsstole ikke er indstillelige eller giver den støtte, der er behov for, hvilket bevirker at hun har svært ved at finde en hensigtsmæssig arbejds- og siddestilling.
Der er behov for at hun kan variere og ændre sin siddestilling afhængig af opgavernes art ved specialarbejdsbordet.

> Det vurderes at [klageren] har behov for forskellige arbejdsredskaber og hjælpemidler til brug ved sit arbejde, hvilket vil give hende en betydelig bedre arbejdsstilling da det observeres, at hun både ved kontorarbejdet og ved værkstedsarbejdet sidder uhensigtsmæssigt.
> Det vurderes at hun har behov for arbejdsredskaber og hjælpemidler i form af arbejdsstole til værksted, samt til kontor, derudover er der behov for rollermouse og tastatur til computerarbejdet.
> Det vurderes at de anbefalede arbejdsredskaber kan medvirke til at kompensere ved arbejdsopgaverne. Derudover anses det ikke muligt at indsætte yderligere hjælpemidler som kan kompensere eller afhjælpe funktionsnedsættelsen udover de arbejdsredskaber som forefindes på arbejdspladsen."

I brev af 15/1 2013 meddelte selskabet klageren afslag på udbetaling af invalidepension med henvisning til, at det beskrevne uheld ikke dokumenterer et erhvervsevnetab på mindst halvdelen. Selskabet anførte desuden, at klageren siden februar 2012 havde arbejdet i guldsmedforretningen i op til 20 timer ugentligt.

Klageren var utilfreds med selskabets afgørelse og gjorde i brev af 28/1 2013 indsigelse overfor selskabet og anførte således til selskabet:

> "Jeg har modtaget jeres brev af 15. januar 2013, med afslag på udbetaling som følge af nedsat erhvervsevne.
>
> Begrundelsen er dels, at uheldet ikke dokumenterer et erhvervsevnetab på mindst halvdelen, og derudover at jeg skulle have arbejdet op til 20 timer ugentligt.
>
> Først og fremmest, så arbejder jeg ikke 20 timer ugentligt jeg har forsøgt i en periode, men det gik slet ikke. Min arbejdstid det senest år har således ligget i størrelsesordenen 10-15 timer ugentligt, da jeg simpelthen ikke har kunne klare det pga. symptomerne og generne efter uheldet.
>
> Dette har jeg også skrevet i min anmeldelse til jer.
>
> Omsætningen og indtjeningen i min virksomhed er således også faldet drastisk, da jeg ikke har kunnet præstere den nødvendige arbejdsindsats.
>
> Jeg er derfor noget uforstående overfor jeres afslag, og vil tro det beror på en fejl eller manglende oplysninger om fakta.
>
> Jeg står gerne til rådighed for yderligere oplysninger, så vi kan få evt. uklarheder afklaret - og ser frem til at høre fra jer snarest muligt."

På denne baggrund anmodede selskabet om udarbejdelse en neurologisk speciallægeerklæring. Af erklæringen dateret den 25/3 2013 fremgår bl.a.:

> "**Socialt**
> Patienten er ansat i guldsmedeværkstedet lokaliseret til boligen, men med en konstruktion, hvor ægtefællen ejer værkstedet, og hun har været ansat af ægtefællen (der er ejer af, og

driver større … forretning - udelukkende administrativt) siden starten på værkstedet i 2001. Hun har ingen umiddelbare oplysninger om, hvilken indtjening hun har haft. Anfører, at hun arbejdede ca. fra kl. 9-15.30 hver dag i værkstedet derhjemme. Hun lavede smykker for kunder, der fandt hende på nettet. Herudover reparerede hun for butikker rundt omkring i Danmark. Disse reparationsfunktioner for butikker har måttet indskrænkes i betydeligt omfang, idet hun ikke har kunnet arbejde så meget som tidligere. Nu angiver hun, at hun kun magter at arbejde fra kl. 9-12 med indlagte pauser.
Da hun havde kontakt med kommunen, foreslog hun, at hun fik et guldsmedscomputerkonstruktionskursus i juni 2012, men det blev afslået af kommunen, der ikke ville give hende sygedagpenge under et sådant kursus. Hun ville have taget kurset med henblik på at kunne få andre og bedre arbejdsstillinger og funktioner. Føler sig noget svigtet af kommunen, der har afsluttet sagen og sygedagpengene er ophørt. Man har ikke fundet indikation for arbejdsprøvning eller omskoling.
Erhvervsmæssig fremtid således endnu uafklaret og usikker.
Hun overvejer nu selv at betale for det anførte computerkonstruktionskursus (som angiveligt koster omkring 1000 kr.).
Hun genoptog arbejdet på deltid 3 timer om dagen d. 06.02.12, men har fået accentuation af generne hver gang hun har forsøgt at øge timetallet, hvor hun maksimalt kom op på 25 timer om ugen, og nu igen er på 15 timer om ugen
…
Nuværende tilstand
Hun **sover stadig afbrudt om natten.** Næsten hver nat vågner hun, fordi hun ikke kan finde hvilestilling for nakken, og ofte står hun da op og sidder og slapper af i en stol kortvarigt, hvorefter hun går i seng igen. Har dog ikke noget egentlig øget søvnbehov. Går i seng ca. kl. 23 og står op kl. 06.30, når børnene skal op.
Om **morgenen** føler hun sig måske lidt stiv i nakken. Oplever desuden **hovedpine** (angiveligt hendes største problem i det daglige) fra hun vågner om morgenen ca. 3 af ugens 7 dage. Oplever hovedpine ca. 5 af ugens 7 dage. Hovedpinen er lokaliseret til et håndfladestort område i baghovedet af trykkende strammende karakter og forudgås nogen gange af smerter og spændinger i nakke-skulderåget.
Daglig oplever hun en spændende trykkende fornemmelse i **nakke-skulderåget,** men ikke altid egentlige smerter.
I forbindelse med guldsmedearbejdet bemærkede hun ca. et par mdr. efter ulykken, at hun kunne udvikle en **summende fornemmelse i hænderne.** Denne tendens er persisteret. Medfører, at hun må lægge værktøjet til side og holde pause eller lave noget andet. Dette opleves et par gange om ugen.
Når hovedpinen er mest udtalt, oplever hun nogle gange **fokuseringsproblemer** af sekunders varighed - generer specielt i forbindelse med guldsmedearbejdet. Samtidig oplever hun relateret til hovedpinen **koncentrations- og hukommelsesproblemer,** og hun føler, at hun må skrive meget mere ned, end hun har gjort tidligere.
Nakkesmerterne og hovedpinen **forværres ved** guldsmedearbejdet og ved andre siddende aktiviteter med flekteret hoved. Tilsvarende sker der en forværring, når hun skal koncentrere sig om at lave aktiviteter med børnene, som f.eks. når hun skal tegne med dem. Kan også få det værre i forbindelse med støvsugning eller statisk stående køkkenarbejde. Har forsøgt at løbe et par gange. Mener, at hun måske udviklede accentuation af hovedpinen i forbindelse med det. Det **lindrer** både på nakkesmerterne og hovedpinen med stillings- og aktivitetsskift, og hun har det **klart bedre på fridage.** Hun hviler 20-30 minutter over middag, og dette lindrer godt. Sover ikke. Hun får det også bedre, når hun går tur eller går til spinning/cykler.
Har ikke fået noget egentligt øvelsesprogram af fysioterapeuten, der ikke mente, at dette ville kunne hjælpe hende.

Ved dagens undersøgelse har hun lettere hovedpine og føler sig noget træt i nakken uden egentlige smerter. Havde haft fridag og havde ikke haft behov for sin middagslur.

Objektivt
Udseende sundt og alderssvarende. AT god, ET middel. Farver nat.
Højde 172 cm Vægt 63 kg
Cavum oris og hals, st.c. et p.: I.a. BT 129/63, Puls 58, regelmæssig.
Psykisk: Upåfaldende. Reel. Stemningslejet nat. Frembyder ikke tegn på hukommelses- eller koncentrationssvækkelse/udtrætning i forbindelse med anamneseoptagelsen. Talen er nat.
Kranie: Der er **let ømhed af nakkefæsterne samt let ømhed i temporalregionerne,** men ingen deformitet eller perikraniel ømhed i øvrigt. Kranienerverne findes alle intakte.
Ekstremiteter: Normale neurologiske forhold med frie led, normal trofik, tonus, kraft, sensibilitet og koordination. Der er middellivlige egale dybe reflekser. Normale plantarreflekser.
Der er ingen svajen ved Romberg med lukkede øjne. Gangen nat. inkl. tågang og hælgang.
Columna: Normale krumninger. Bækkenstanden vandret. Der er **let nedsat sidehældning til begge sider med ca. 1/3, men ellers er der normal bevægelighed i cervikal columna, dog med smerteangivelse, når man nærmer sig yderstillingerne.** Fri bevægelighed i lumbal columna, FGA = 0, ingen smerteangivelse herfra.
Der er **let ømhed af nakke-skulderågsmuskulaturen og de interspinale cervikale ligamenter og processi spinosi,** men ingen ømhed længere distalt. Foramen kompressionstest negativ.

Diagnoser
Distorsio columna cervicalis seq. / følger efter overbelastningstraume mod nakken. Commotio cerebri / contusio faciei seq. obs. pro / mulige følger efter lettere hjernerystelse og slag mod ansigtet.
Tandskade.

Konklusion
38-årig kvinde, der tidligere i det væsentlige har været rask. Efter ulykken d. 22.01.12, hvor hun pådrog sig overbelastningstraume mod nakken og måske en lettere hjernerystelse (og tandskade) er det aldrig lykkedes for hende at kunne komme tilbage i sit arbejde i fuldt omfang. Hun startede d. 06.02.12, 3 timer om dagen med deltidssygemelding, og timetallet blev sat op til 5 timer om dagen, men dette medførte, at hun fik mere hovedpine og flere nakkesmerter, og timetallet blev gradvis igen sat ned til 15 timer ugentlig, hvor hun nu arbejder fra kl. 9-12 i værkstedet (som anført ansat af ægtefællen siden 2001).
Patienten blev undersøgt på Neurologisk Afdeling, …[sygehus], d. 11.12.12 for sin hovedpine, og det var deres plan at genindkalde hende til fornyet vurdering efter 3 mdr. Hun afventer endnu denne indkaldelse. De vil sandsynligvis justere lidt på hendes hovedpinemedicin, men dette vil næppe ændre meget på hendes aktuelle tilstand, der vurderes som relativ stationær fra ca. 3 mdr. efter hændelsen.
Patienten er generet af de anførte lettere daglige nakkesmerter ledsaget af let bevægelsesindskrænkning, men mest generet af sin hovedpine, hvor en del kan skyldes lettere postkommotionel hovedpine, mens hovedparten af hovedpinen kan relateres til nakketraumet. Hovedpinen er ledsaget af lettere kognitive/affektive symptomer i form af hukommelses- og koncentrationsproblemer. Generne accentueres, når hun er i gang med sit guldsmedearbejde, der jo drejer sig om siddende præcisionsarbejde med foroverbøjet hoved, hvilket naturligt belaster hendes nakke og derfor øger symptomerne.
Hun er imidlertid glad for sit arbejde, og umiddelbart virker det ikke urealistisk, at hun ville kunne klare et noget større timetal, hvis hun indlagde flere 'pauser i løbet af dagen med aktiviteter, der lindrer på hendes gener.

8. 84.521

Ellers bør overvejelser vedr. anden form for beskæftigelse, der ikke på samme måde er belastende for nakke-skulderågsmuskulaturen, overvejes.
Umiddelbart er der ikke nye behandlingsmuligheder udover, at hun skal være mere aktiv med afspændende, udspændende og optrænende øvelser for nakkeskulderågsmuskulaturen indenfor smertegrænsen i sin dagligdag.
Der er en let diskrepans mellem traumet, de subjektive klager, objektive fund og det daglige funktionsniveau."

Efter modtagelse af speciallægeerklæringen meddelte selskabet i brev af 2/5 2013 klageren, at det fastholdte deres afgørelse.

Selskabet indhentede desuden regnskabstallene for den Guldsmed, som klageren er ansat i:

"

Regnskabstal

Beløb i hele 1000

RESULTATREGNSKAB	2012	2011	2010	2009	2008
Koncernregnskab	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Valutakode	DKK	DKK	DKK	DKK	DKK
Omsætning	-	-	-	-	-
Bruttofortjeneste	785	706	818	727	1.513
Nettoresultat	163	41	135	-14	509

BALANCEREGNSKAB	2012	2011	2010	2009	2008
Valutakode	DKK	DKK	DKK	DKK	DKK
Egenkapital	878	714	674	539	1.062
Balance	4.506	5.237	5.653	6.689	8.598

"

Herefter har klageren ved klageskema af 28/5 2013 indbragt sagen for nævnet og hertil anført:

"1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. …
Jeg mener ikke AP Pension har givet min sag og anmeldelse af uarbejdsdygtighed en reel behandling og vurdering.
AP Pension mener således ikke jeg er uarbejdsdygtig i tilstrækkelig grad til udbetaling fra min forsikring ved tab af arbejdsevne, til trods for min arbejdsevne er nedsat i en betydelig grad - og jeg ikke har mulighed for eller helbred til at arbejde mere end nogle ganske få timer om ugen, og langt mindre end de 2/3 AP Pension kræver.

Jeg kom alvorligt til skade med nakken i en håndboldkamp, hvor jeg lander på hovedet efter en grov tackling, og har nu i snart 1 1/2 år haft rigtig mange smerter og symptomer efter

ulykken - og desværre er der ingen bedring i udsigt. Min ulykke har store konsekvenser for mig, såvel i dagligdagen og økonomisk - og jeg har blandt andet måtte køre min virksomhed (guldsmed) ned på et absolut minimum pga. min manglende arbejdsevne, og rigtig mange kunder har derfor valgt anden leverandør.

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? …

Jeg har tegnet denne forsikring, netop for at være dækket mod en situation som denne.
Jeg vil opnå, at AP Pension yder mig en berettiget erstatning fra min forsikring - og anerkende min uarbejdsdygtighed fuldt ud opfylder dækningskriterierne."

Selskabet har i svarbrev af 26/6 2013 til nævnet anført:

"Midlertidig invaliditet
Der er ingen indikationer for, at der er tale om en stationær tilstand på det foreliggende grundlag. Selskabet har derfor vurderet klagers erhvervsevne i henhold til udbetalingskriteriet ved midlertidig invaliditet, dvs. i eget erhverv, hvor hun efter egne oplysninger har arbejdet fra ca. 9-15.30, jf. **Bilag …** - dvs. ca. 3 1/2 timer ugentligt. Klager angiver at hun bruger ca. 10 timer ugentligt på regnskabsarbejde i guldsmedevirksomheden og ægtefællens virksomhed og resten på guldsmedearbejde.

Klager har været sygemeldt fra medio dec. 2011, hvor hun fik fjernet livmoderen. Da hun stod umiddelbart for at skulle raskmeldes faldt hun og slog hovedet, jf. ovenfor. Karensen på tre måneder, regnes i henhold til forsikringsbetingelsernes § 16 stk. 8: *'Udbetaling af gruppeinvaliderente sker dog tidligst, når erhvervsevnen har været nedsat uafbrudt på grund af samme sygdom eller ulykke i 3 måneder.'* Sygemeldingen i forbindelse med underlivsoperation varer ikke ud over 3 måneder, og karensen beregnes derfor ud fra tidspunktet for klagers fald d. 22. januar 2012, og ophører d. 1. maj 2012.

Klager har været deltidssygemeldt fra d. 6. marts 2012, og har modtaget delvise sygedagpenge samtidig med, at hun har genoptaget arbejdet delvist. Det er ikke oplyst hvor stor en andel af indkomsten, sygedagpenge har udgjort.

Der er i de kommunale akter forskellige angivelser af klagers arbejdstid - baseret på klagers eget udsagn. De varierende arbejdstider kan ikke tillægges nævneværdig betydning i forhold til klagers arbejdsevne, da klager er selvstændig og dermed selvstændigt kan tilrettelægge sin arbejdstid.
…
Det er en forudsætning for udbetaling, at klagers helbred forhindrer hende i at tjene mere end halvdelen af hvad en person med hendes uddannelse normalt vil kunne tjene i ... [sin egn].

Klager har i sine breve til selskabet anført, at indtjeningen og omsætningen i hendes virksomhed er faldet drastisk, da hun ikke har kunnet præstere den nødvendige arbejdsindsats og har måttet frasige sig arbejde.

Af **Bilag …** fremgår regnskabstal for årene 2008-2009 for '… ApS', herunder nettoresultat, bruttofortjeneste m.v. Her fremgår et meget stort fald i selskabets bruttofortjeneste fra 2008 til 2009, dvs. før sygdommen. Siden 2009 har bruttofortjenesten været relativt konstant, dog med en stigning fra 2011 til 2012, hvor klager har været sygemeldt. I 2012 har der været en bruttofortjeneste på 785.000 kr. Det bemærkes endvidere, at der i 2012 er en balance i selskabet på 4.506.000 kr. og en egenkapital på 878.000 kr., som er styrket siden 2011.

Der er således ingen dokumentation for, at klagers indtjeningsevne ved eget arbejde er faldet efter hendes fald d. 22. januar 2012. Derudover ligger en årlig bruttoindtjening på 785.000 kr. væsentligt over halvdelen af, hvad klager normalt vil kunne tjene i eget erhverv som hhv. guldsmed og deltids kontormedhjælper. Allerede fordi klagers økonomiske evne til at skaffe sig indtægt i eget erhverv ikke er nedsat, finder AP Pension ikke, at klager opfylder betingelserne for udbetaling.

Det bemærkes at eventuel nedgang i klagers arbejdstid og lønforhold ikke i sig selv er dokumentation for, at klagers erhvervsevne er nedsat på grund af sygdom eller ulykke, idet hun som selvstændig/ansat af nærtstående selv i vidt omfang kan fastsætte arbejdstid og løn.

Konklusion
AP Pension har på ovenstående baggrund ikke fundet det sandsynliggjort med tilstrækkelig sikkerhed, at klagers erhvervsevne, hverken midlertidigt i eget erhverv eller varigt i ethvert erhverv er nedsat med halvdelen eller mere på grund af sygdom eller ulykke. AP Pension fastholder derfor afslaget på invalidepension samt præmiefritagelse.

AP Pension har ved afgørelsen lagt vægt på:
- At de 2x4 ugers sygemelding på grund af underlivsoperation ikke varer ud over karensen og dermed ikke berettiger til udbetaling.
- At der beregnes ny karens fra ulykkestidspunktet d. 22. januar 2012, da der er tale om ny lidelse, og at klagers karens ophører 1. maj 2012
- At klager før ulykken arbejdede fra 9-15.30 - dvs. 32 timer ugentlig.
- At der er meget sparsomme objektive fund, begrænset til let ømhed i nakkemuskulaturen og let nedsat sidehældning. Herudover normale fund og ingen tegn til koncentrationssvækkelse/udtrætning.
- At de objektive fund og det beskrevne hændelsesforløb ikke erfaringsmæssigt nedsætter erhvervsevnen i dækningsberettigende grad.
- At der ved speciallægeundersøgelse bemærkes diskrepans mellem de subjektive klager og den objektive undersøgelse samt beskrivelsen af ulykken.
- At klager i sin guldsmedevirksomhed i 2012 har haft en bruttofortjeneste på 785.000, hvilket er højere end det forudgående år. Der er dermed ingen indikation for, at klagers evne til at tjene penge er nedsat - hverken i eget eller ethvert erhverv.
- At klager i januar/februar har genoptaget arbejdet med ca. 20 timer, hvilket fortsat er tilfældet i maj og juni 2012
- At klager er selvstændig og selv fastsætter sin arbejdstid.
- At klager ikke er arbejdsprøvet, og at alle data omkring hvilken arbejdstid hun, evner er selvrapporterede.
- At sygedagpenge er stoppet og kommunen ikke har fundet indikation for arbejdsprøvning eller omskoling.
- At der foreligger arbejdspladsvurdering, der dokumenterer utilstrækkeligt arbejdsmiljø uden relevante hensyn til de arbejdsstillinger, klager har i sit erhverv både som guldsmed og kontormedhjælper."

Selskabets brev har givet klageren anledning til i brev af 5/7 2013 at fremkomme med følgende kommentarer:

"1) Dette punkt har ikke nogen den aktuelle sag at gøre.

2) Er enig med AP Pension omkring ulykkestidspunktet er den 22. januar 2012, men hvad menes med 'og at klagers karens ophører 1. maj. 2012.'
3) Det er IKKE korrekt jeg har altid arbejdet 37 timer, hvor har AP Pension 32 timer fra?
4) Kopi af journal fra Urologi på [sygehus] (modtaget den 02.07 2013) bilag ....
5) Hvad menes med dette punkt?
6) Guldsmedsvirksomheden er en afdeling af … ApS (cvr.nr. …) hvor der er udarbejdet et særskilt regnskab, som er vedlagt som bilag ...

Mine opgaver i … ApS før skaden:
- Alt omkring afdelingen "Guldsmeden" bilag …
- Ind- og udbetalinger.
- Fakturering.
- Lønningsregnskab.
- Bogføring af regnskab

Mine opgaver i … ApS efter skaden:
- Alt omkring afdelingen "Guldsmeden" bilag …
- Bogføring af regnskab.

Følgende opgaver er overtaget af Direktør ...
- Fakturering.
- Lønningsregnskab.
- Ind- og udbetalinger.

1) Er enig med AP Pension omkring 20 timers arbejdsuge, men hvilket var et forsøg i samråd med min læge, som jeg desværre måtte afbryde på grund af mange smerter. Har efter denne prøver periode kun arbejdet mellem 10-12 timer.

2) Er lønmodtager og ansat hos … ApS

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**§ 16. HVAD DÆKKER FORSIKRINGEN?**
…
Midlertidig erhvervsevnenedsættelse
Stk. 2. Forsikrede har ret til Gruppeinvaliderente, hvis AP Pension vurderer, at forsikrede på grund af helbredsmæssige forhold i en begrænset periode ikke er i stand til ved egen arbejdsindsats at tjene mere end 1/2 respektive 1/3 af, hvad der er sædvanligt for personer uden nedsat erhvervsevne på samme egn og med samme alder, uddannelse og arbejde (faginvaliditet).

Stk. 3. Gruppeinvaliderente udbetales ved midlertidig erhvervsevnenedsættelse i en begrænset periode, indtil forsikredes tilstand er afklaret, dog maksimalt
i 24 måneder. Herefter vurderer AP Pension, om erhvervsevnen er nedsat varigt i dækningsberettiget grad, eller om dækningen helt bortfalder, jf. nedenfor.

Varig erhvervsevnenedsættelse
Stk. 4. Forsikrede har ret til gruppeinvaliderente, hvis AP Pension vurderer, at forsikrede på grund af helbredsmæssige forhold varigt ikke er i stand til ved

egen arbejdsindsats at tjene mere end 1/2 respektive 1/3 af, hvad der er sædvanligt for personer uden nedsat erhvervsevne på samme egn med samme uddannelse og alder (generel erhvervsevne).

Stk. 5. Hvis forsikrede har ret til udbetaling, fordi erhvervsevnen er varigt nedsat, opnår forsikrede også ret til præmiefritagelse fra førstkommende præmieforfald.

Udbetaling
Stk. 6. Hvis erhvervsevnen er nedsat med mellem 1/2 og 2/3, udbetales halv Gruppeinvalideerente.

Stk. 7. Hvis erhvervsevnen er nedsat med mindst 2/3, udbetales fuld Gruppeinvalideerente.

Stk. 8. Udbetaling af gruppeinvalideerente sker dog tidligst, når erhvervsevnen har været nedsat uafbrudt på grund af samme sygdom eller ulykke i 3 måneder."

Nævnet udtaler:

Nævnet bemærker indledningsvis, at forsikrede har bevisbyrden for, at erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettigende grad. Erhvervsevnetabet skal være begrundet i helbredsmæssige forhold, og det skal vurderes, hvad forsikrede ved egen arbejdsindsats er i stand til at tjene i forhold til, hvad der er sædvanligt for personer uden nedsat arbejdsevne.

Nævnet finder, at klageren ikke har bevist, at hendes midlertidige erhvervsevne i eget erhverv eller hendes generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen.

Nævnet har ved sin afgørelse blandt andet lagt vægt på, at der ved speciallægeundersøgelsen den 25/3 2013 blev gjort sparsomme objektive fund, begrænset til lettere daglige nakkesmerter ledsaget af let bevægelsesindskrænkning samt hovedpine. Desuden har nævnet lagt vægt på, at klageren ikke har været arbejdsprøvet i andre erhverv, der i mindre grad belaster klagerens nakke, og at det fremgår af speciallægeundersøgelsen, at klageren, der arbejder i sin ægtefælles virksomhed i deres hjem, skønnes at kunne klare et noget større timetal, hvis der indlægges flere pauser og lindrende aktiviteter i løbet af dagen.

13. 84.521

Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har afvist at yde præmiefritagelse og at udbetale invalidepension for det anmeldte erhvervsevnetab.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand